

Dunaúszó

JELENTKEZŐT KÉREK HÁROM HÓNAPOS DUNA-TÚRÁRA.
SÁTOROZÁS, EVEZÉS A FEKETE-ERDŐTŐL
A FEKETE-TENGER FELÉ.
ÉRETT KORÚ HÖLGYEK, ÖZVEGYEK ELŐNYBEN.
KÖLTSÉGTÉRÍTÉS ÉS 20 DOLLÁROS NAPIDÍJ.
ESZTERGOM JELIGE

A *Hírlap*ban megjelent hirdetésre huszonketten jelentkeztek. Vas Pál kizárta a negyven éven aluli tizenkettőt. Tízet megbeszélésre hívott, persze egyenként, az esztergomi Petőfi Sándor utcai kis kertés házába. „A meghívottat visszaviszem”, üzent a soros hölgyek mindegyikének. Május vége volt, kertjében már tuszakodnak a vadgesztenyefa gyertyái, a környező füvet pázsitminőségűre nyírta, naponta friss kávé főzött olasz babkávéból, és megmosta a Piroska nevű labrador szukáját. A pázsit közepén egy két részre elkülönített cserkészsátor állott, egyetlen bejárattal, az előkertben bakokra állított kanadai, kék kenu fogadta a látogatókat.

Elsőnek egy Lujzi nevű hölgy érkezett egy kiérdemesült Trabanttal; fellibbenő szoknyája alatt lábszárán visszerek mutatkoztak. Megtorpant a spártai sátor láttán. „Ennél kényelmesebbre számítottam”, sóhajtott.

A második jelentkező rendkívül magas személy volt, sokdioptriás szemüveggel az orrán.

„Önnel kellene egy kenuban eveznem?”, kérdezte Páltól.

„Nem. Én úsznék, ön evezne”, felelte hősünek.

„Lefele a Dunán?” A nő fintorgott.

„Annak a hosszán. Persze nem egyszerre. Szakaszonként.”

„Lehetetlen vállalkozás”, mondta a nőnemű lajtorja.

A harmadik érkező – férje hozta el motorbiciklivel – a felajánlott díj megemelését kérte.

A negyedik a három hónapra tervezett úszó-evező vállalkozás megszakítását akarta kieszközölni, hogy lánya székesfehérvári esküvőjén és lakodalmán részt vehessen.

Az ötödik magával akarta hozni – mivel nincs kire hagynia – Cili nevű macskáját.

A hatodik – Isten ne rója fel Pali számlájára – olyan rút nő volt, hogy a vízfelszínre fölvetődő halak is megijedtek volna tőle. Ilyenek a bányarédek, gondolta Pál.

A hetedik, egy talpig melegítőbe öltözött amazon, Vas Pál képességeit vonta kétségbe, kora miatt, és így elállt a vállalkozástól.

A nyolcadik hölgyet Pál levitte a Dunára, hogy meggyőződjék annak evezőtudományáról. a csónakházban elkötötték a próba-ladikot, Mancikát, mert azt így hívták. Elsodorta a Duna mindkettejüket, miután beleültek. Aztán Pál kivezett.

A kilencedik jelentkező kacska-kezűnek mutatkozott. Vas Pál kétéves Volkswagen Golfján vitte őt vissza Dunaföldvárra. A hölgynek már a ki- és beszállás is nehezen ment.

Pali már-már feladta a dolgot, amikor egy csengő hang jelentkezett Visegrádról.

„Itt Szombatiné Gál Bori beszél. Kérem, ha látni akar, jöjjön el értem, mert a fiam kocsija lerobbant. Egyébként lelkesen érdekel a vállalkozás.”

Pali nem volt rest, bevetette magát a Volkswagenbe, a visegrádi Kossuth utcáig meg sem állt.

Szombatiné Gál Bori, szőlőkert tulajdonos, nyugalmazott angoltanár nő a kertkapuban várta. Szemrevételezték egymást. Az asszony egy ősz hajú, középmagas férfit látott, kezében két evezőlapáttal, melyeket

úgy ingatott a feje felett, mint két nyurga magasugró lécet. A férfi magas domború homlokán egy orrtövigg futó, vastag, függőleges ránc húzódott. Javakorbeli, gondolta a nő, a férfi izmaira tekintve.

A férfi egy arányosan gömbölyű, középkorú asszonyt látott, rajzos csupasz lábszárakkal, apródfrizurával, csillogó barna szemekkel, kipirult orcával. Két kézzel integetett. Tűzrőlpattant nő, vélte Pál.

Megismerkedtek. Délután lévén megeztak. Aztán lementek a hegy derekába vágott borospincébe, ahol a hét gönci hordót, illetve azoknak tartalmát megkóstoltgatták. Volt ott egy adag megízlelendő rizling, rozé, a szőlőskertek királynőjéből készített édes bor, valamint egy hordónyi Ezerjő. Poharazgatás közben beszélgettek, tudakozódtak. „A férjem ingyenc amatőr borász volt.”

„Kipróbáljuk az evezést?”, kérdezte a férfi.

„Kipróbálhatjuk. Lent a mólóban van egy csónakunk. Apámról maradt ránk, a BUDA nevű vontató, majd tolató kapitánya volt ő, Regensburg és Sulina között vitte-hozta az árut holtáig. Aztán a férjem, Szombati Gáspár használta a csónakot, mikor pecázni vagy kecézni ment. Végül fiam, Tibor kezébe került a ladik, ő bort szállított és szállít vele Túl-Dunára. Főleg barátoknak, ismerősöknek.

„Bánná, ha mi ketten is kipróbálnánk?”

„Ha úgy akarja.”

„Kérem, használja ezt az egyik lapátot.”

Vízre ereszkedtek. A férfi lehántotta melegítőjét, és a meredek partról a Dunába vetette magát.

„Odaátig evezzen, de előttem járva”, kiabálta. Bori nem volt rest, húzott, magához vett, feszített és célirányosra véve a csónakot biztosan átevezett a túlpartra. Nem gyorsan, nem lassan, csak úgy, ahogy Vas Pált mintegy tízméternyi hátránnyal követni tudta.

„Kikötünk?”, kérdezte. A férfi nemet intett, és visszafelé indult. Csak a röndérek, a vízi tündérek el ne kapjanak, gondolta a nő, és föltúrte blúza ujját.

A visegrádi kikötőben a csónakba mászott a férfi.

„Hideg volt?”, kérdezte Bori.

„Nem teavíz”, felelte Pali. „Ám arra kellett gondolnom, hogy végigúszom a Dunán.”

„Hosszában?” csodálkozott Gál Bori, hogy a szája is tátva maradt, és kivillant egészséges, domború felső fogsora.

„A Fekete erdő aljától talán a Vaskapuig.”

„Három hónap alatt, mint az újsághirdetés közölte?”

„Az egész távból annyit, amennyire képes leszek. Néha napi harminc-harmincöt kilométert. Ha a Duna átlagsebessége a szlovák gátakig három kilométer óránként – néhol több, máshol kevesebb, a gátak előtt nulla, , akkor az én lassú, két kilométeres sebességemmel még kettőt adok hozzá. Ha napi négy és fél órát úszom, akkor olykor elérem a húsz kilométeres teljesítményt.

Rólam tudja, hogy ötvenéves vagyok, megírtam. Előbb-utóbb nagymama is leszek, a fiam megnősült. De hány esztendő maga, Vas Pál.

A férfi elmosolyodott, és evezője tollával hét X-et rajzolt a kikötő fövényébe.

„Jó karban van, látom.”

„Most én kérdezek” reszelte meg torkát Pali. „Maga olyan fiatal – miért hagyta abba a tanítást?”

„Pár évvel ezelőtt nyirokmirigy-daganatom volt. A tanítás helyett nekifeküdtem egy zöldség-gyümölcs-lé diétakúrának, két év alatt legyűrtem a betegséget. Beata Bishop receptjét követtem. Azóta csak magán-tanítványaim vannak, Shakespeare nyelvére oktatom őket.”

„Jómagam tornatanár voltam az esztergomi gimiben, nyugdíjaztatásomig. Attól fogva azt csinálom, ami előtte mellékfoglalkozásom volt: edzem az öttusás fiúkat.”

E zárómondatot követően megjelent egy ifjú ember hébérrel a kezében, abban aranyló fehérborral.

„A fiam”, szolt Bori. A bor az asztalon álló metszett üveg poharakba csordult, a fiatal ember bemutatkozott. „Szombati Tibi vagyok.”

Pali felállt, kezét nyújtotta. A késő húszasait töltő, szőke aprókontyos fiatal ember a feje fölé magasodott. Én 178 centi vagyok, ez a srác biztos 190, gondolta Pál.

Tibor exkuzálta magát. „Sajnálom, hogy bedöglött a kocsim, és így magának kellett idejönnie, Pali bátyám, ha már így szólíthatom.”

„Ezt ne sajnáld, fiam. De mi lesz azzal a tervünkkel, hogy a te Hyundai kocsid tetején visszük el kanadai kenumát Donaueschingenbe?”

A három tátott száj közül Bori találta egyszerűen föl magát, és megpergette nyelvét. „Pali, maga engem kiválasztott az útra, nemde?”

A férfi feje fölé emelte összekulcsolt két kezét, melyeket nagyra szabott genetikai módon az Úristen. Feleletképpen tehát meglegette az összekulcsolt mancsokat.

Az asszony kérdéssel folytatta: „Mi lenne, ha a maga Volkswagenje lenne a csónakcipelő?”

„Az nem lehet. Egyrészt az én kocsim tetején nincs csomagtartó állvány, másrészt a Golfot elígértem a lányomnak, Eszternek a nyárra. A vőlegényét látogatja gyakorta, Komáromban.”

Bori pirospozsgás ábrázata még jobban kipirult. „A túra a tervek szerint 92 napig tartana. Ha minden napért, mint csónakkísérő, húsz dollár jár nekem, akkor az út végén 1840 dollár – vagy annak megfelelő forint – üti majd a markomat.”

Vas Pál ezüstös üstökével bólintott.

Az asszony mezzoszoprán hangja coloratúrába csapva csendült: „Előlegezzen meg nekem ezer dollárt most. A harmadik szomszédomnak, aki használt kocsikkal kereskedik, van egy hatéves Passatja. Második kocsija. Ezt odaadja ezerért, mert manapság mindenki sóher. Benne van?”

Vas Pál megvakarta az üstökét. „Aludjunk erre az alkura egyet.”

A ház szűk volt, mert benne lakott Tibor is és terhes neje, Mariska. Vacsora után, mely résztelt májból, krumplipüréből és vöröskáposztából állott, Bori megágyazott Pálnak a tágas kamrában. A ház mögött növekvő vérbükk állott, törzsénél két tapsifüles és egy feketerigó hancúrozott.

Másnap megvették a Passatot. Tibor rászerezte a tetőcsomagtartót, elhajtottak Esztergomba, fölpackolták a kenut, a többi felszerelést, a sátrat, az evezőket, a vízestömlőt, a pecázót, a mentőmellényt, az enni-valót, a kiválogatott ruhákat. Pali egy gumipuskát is betett zsákjába. Célozgatni a fán lógó gyümölcsökre, gondolta. Koraeste részt vettek a litánián a bazilikában. Pali Aranyt idézte: „Áhítatos lélek szállja meg a nézőt, midőn itt a temérdek izmú oszlopokat látja.”

Bori megilletődően kérdezte: „Maga itt született, Pali, a bazilika mentén?”

Vas Pál mosolygott. „Itt születtem, Esztergomban. Itt kereszteltek a bazilikában. Apám itt volt – csaknem elhunytáig – a Bakócz kápolna restaurátora.”

„És a házasságkötés?” Bori Tibor fia kezét fogta.

„A feleségem, Kovács Gabriella budai lány volt. A Trombitás utcában laktak. Esküvőnk a Mátyás templomban volt, 1980-ban.”

Egy fehér galamb repült be a székesegyház nyitott kapuján, és Szent Antal szobrának fején telepedett le. Bori észrevette, és óvatosan Páduai Szent Antalhoz surrant. Minden vizsgámnál segítettél, susogta, és bugyellárisából kivett és belecsúsztatott egy tízezer forintost a szobor alatti perselybe.

(A Dunaúszó című regény I. fejezete.)